ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 8ης Ιουλίου 1999

περί της αίτησης για μεταβατικό καθεστώς που υπέβαλε το Λουξεμβούργο σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(1999) 1551/3]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(1999/793/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας [1], και ιδίως το άρθρο 24,

Έχοντας ενημερώσει τα κράτη μέλη σχετικά με την αίτηση που υπέβαλε το Λουξεμβούργο σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. *Διαδικασία*

(1) Με επιστολή του της 13ης Φεβρουαρίου 1998, το Υπουργείο Ενέργειας του Λουξεμβούργου κοινοποίησε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια αίτηση για μεταβατικό καθεστώς σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

(2) Με επιστολή του της 20ής Οκτωβρίου 1998, το εν λόγω υπουργείο υπέβαλε συμπληρωματικές πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

(3) Στις 15 Δεκεμβρίου 1998 πραγματοποιήθηκε μια διμερής συνάντηση μεταξύ εκπροσώπων του εν λόγω υπουργείου και των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. *Ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας και η εφαρμογή της οδηγίας 96/92/ΕΚ στο Λουξεμβούργο*

(4) Το Λουξεμβούργο δεν έχει εφαρμόσει ακόμα την οδηγία 96/92/ΕΚ. Το νομοσχέδιο της 16ης Δεκεμβρίου 1998 προβλέπει ένα σύστημα ρυθμιζόμενης πρόσβασης τρίτων στο δίκτυο. Επιλέξιμοι για πρόσβαση στο δίκτυο είναι οι τελικοί καταναλωτές με ετήσια κτανάλωση που υπερβαίνει τις 100 GWh, δηλαδή περίπου το 45 % της συνολικής εθνικής κατανάλωσης.

(5) Η αγορά του Λουξεμβούργου όσον αφορά τη διανομή της ηλεκτρικής ενέργειας μοιράζεται ανάμεσα στην Cegedel, μια επιχείρηση με πλειοψηφική κρατική συμμετοχή που διανέμει το 70 % της εθνικής κατανάλωσης, και τη Sotel, μια επιχείρηση που ανήκει στη βαριά βιομηχανία, η οποία προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια στην εν λόγω βιομηχανία καθώς και τους σιδηροδρόμους, που από κοινού αντιπροσωπεύουν το 30 % της εθνικής κατανάλωσης. Από το 1927 έχει παραχωρηθεί στην Cegedel το δικαίωμα της διανομής και της αποκλειστικής προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο δημόσιο τομέα. Η Cegedel διαχειρίζεται επίσης το δίκτυο μεταφοράς και εισάγει το 92,8 % των αναγκών της σε ηλεκτρική ενέργεια από τη Γερμανία, βάσει μιας μακροπρόθεσμης σύμβασης με την επιχείρηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της Ρηνανίας-Βεστφαλίας (RWE). Το υπόλοιπο 7 % αγοράζεται από μικρούς ιδιωτικούς ή δημόσιους παραγωγούς, και κυρίως πρόκειται για υδροηλεκτρική ενέργεια και συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας.

3. *Το μεταβατικό καθεστώς που κοινοποίησε η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου*

(6) Η αίτηση που κοινοποίησε το Λουξεμβούργο αποτελείται από αρκετά στοιχεία, που αναφέρονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 καθώς και στο άρθρο 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

3.1. **Άρθρο 24 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ**

(7) Το Λουξεμβούργο θεωρεί ότι η σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Cegedel και της RWE (όπου τα ακριβή συμβαλλόμενα μέρη είναι το κράτος του Λουξεμβούργου, η Société Electrique de l'Our SA και η RWE AG), η οποία αρχικά υπογράφηκε στις 30 Απριλίου 1963, τροποποιήθηκε αρκετές φορές και εκπνέει στις 31 Δεκεμβρίου 2000, μπορεί να θεωρηθεί ως υποχρέωση υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Η σύμβαση περιέχει μια ρήτρα αποκλειστικής προμήθειας υπέρ της RWE. Η Cegedel από την άλλη πλευρά, προμηθεύει τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές με ετήσια κατανάλωση που υπερβαίνει τις 100 GWh, οι οποίοι θα είναι επιλέξιμοι υπό την έννοια της οδηγίας από τις 19 Φεβρουαρίου 1999. Εάν αυτοί οι επιλέξιμοι

[1] ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

πελάτες επιλέξουν διαφορετικό προμηθευτή από την Cegedel, η RWE ενδέχεται να αλλάξει τα σημερινά τιμολόγιά της απέναντι στην Cegedel. Για να προστατέψει τη θέση της Cegedel, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου ζητά να τύχει μεταβατικού καθεστώτος έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, την ημερομηνία εκπνοής της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η κοινοποίηση δεν είναι συγκεκριμένη όσον αφορά τα μέτρα του μεταβατικού καθεστώτος.

3.2. **Άρθρο 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ**

(8) Όσον αφορά το μικρό μέγεθος του δικτύου του Λουξεμβούργου και το γεγονός ότι το άρθρο 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ αναφέρει συγκεκριμένα το Λουξεμβούργο, η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου ζητά:

α) παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, σύμφωνα με το οποίο «Στο παράρτημα των λογαριασμών τους, περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων για κάθε δραστηριότητα»: το Λουξεμβούργο ζητά ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων, που πρέπει να γίνεται χωριστά για κάθε δραστηριότητα (παραγωγή, μεταφορά, διανομή, δραστηριότητες εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας), να μην αναγράφεται στο παράρτημα των δημοσιευόμενων ετήσιων λογαριασμών, αλλά μόνο στην εσωτερική λογιστική·

β) την περιοριστική ερμηνεία του άρθρου 20 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ που αφορά τη λήψη μέτρων ώστε «i) οι ανεξάρτητοι παραγωγοί και οι αυτοπαραγωγοί να μπορούν να διαπραγματεύονται πρόσβαση στο δίκτυο για τον εφοδιασμό των εγκαταστάσεων και των θυγατρικών επιχειρήσεών τους που βρίσκονται στο ίδιο ή σε άλλο κράτος μέλος, μέσω του διασυνδεδεμένου δικτύου»: το Λουξεμβούργο ζητά, πρώτο, ο ορισμός της «θυγατρικής εταιρείας» να γίνει βάσει της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([2]), όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 90/605/ΕΟΚ ([3]), που απαιτεί το μερίδιο της μητρικής εταιρείας να είναι τουλάχιστον το 50% και, δεύτερον, αυτό το δικαίωμα πρόσβασης να περιορίζεται στις περιπτώσεις που ο αυτοπαραγωγός παράγει πλεόνασμα ηλεκτρικής ενέργειας και η προμήθεια των εγκαταστάσεων ή των θυγατρικών περιορίζεται σε αυτή την πλεονάζουσα παραγωγή.

II. **ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ**

1. ***Νομική βάση: το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ***

(9) Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου κοινοποίησε μια αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει δύο τμήματα, που είναι καλύτερο να αξιολογηθούν χωριστά:

— μια αίτηση για μεταβατικό καθεστώς υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 1 και 2,

— μια αίτηση για παρεκκλίσεις για τα μικρά απομονωμένα δίκτυα υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 3.

2. ***Το μεταβατικό καθεστώς για τη σύμβαση προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας***

2.1. **Διατάξεις του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγιας 96/92/ΕΚ**

(10) Το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ καθορίζει ότι:

«1. Τα κράτη μέλη, στα οποία οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν ή οι εγγυήσεις λειτουργίας που χορηγήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας είναι δυνατόν να μην μπορούν να τηρηθούν λόγω των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μπορούν να ζητήσουν να τύχουν μεταβατικού καθεστώτος, το οποίο θα μπορεί να τους παραχωρήσει η Επιτροπή, λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη τις διαστάσεις του σχετικού δικτύου, το επίπεδο διασύνδεσης του και η διάρθρωση της ηλεκτροβιομηχανίας του. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις αιτήσεις αυτές προτού λάβει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

2. Το μεταβατικό αυτό καθεστώς είναι χρονικά περιορισμένο και συνδέεται με την εκπνοή των υποχρεώσεων ή εγγυήσεων που αναφέρθηκαν στην παράγραφο 1. Το μεταβατικό καθεστώς μπορεί να καλύπτει παρεκκλίσεις από τα κεφάλαια IV, VI και VII της παρούσας οδηγίας. Οι αιτήσεις μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή το αργότερο ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας.»

(11) Δυνάμει του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγας 96/92/ΕΚ και έχοντας υπόψη τη συνθήκη ΕΚ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεούται, κατά την εξέταση μιας αίτησης για μεταβατικό καθεστώς, να λάβει υπόψη όλα τα παρακάτω στοιχεία:

Α. *Απαιτήσεις που αφορούν τη φύση των εν λόγω υποχρεώσεων ή εγγυήσεων λειτουργίας*

1) Η ύπαρξη υποχρέωσης ή εγγύησης λειτουργίας οφείλει να αποδειχθεί.

2) Η υποχρέωση πρέπει να έχει αναληφθεί ή οι εγγυήσεις λειτουργίας πρέπει να χρονολογούνται πριν από τις 20 Φεβρουαρίου 1997.

3) Πρέπει να υπάρχει σχέση αιτίου-αιτιατού ανάμεσα στην έναρξη ισχύος της οδηγίας και της αδυναμίας εκπλήρωσης της υποχρέωσης.

Β. *Απαιτήσεις που αφορούν τα μέτρα που προτείνονται για την επίτευξη των εν λόγω στόχων*

1) Τα μέτρα του μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων στα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας.

([2]) ΕΕ L 193 της 18.7.1983, σ. 1.
([3]) ΕΕ L 317 της 16.11.1990, σ. 60.

2) Το μεταβατικό καθεστώς πρέπει να έχει περιορισμένη διάρκεια και να συνδέεται με την εκπνοή των εν λόγω υποχρεώσεων ή εγγυήσεων λειτουργίας.

3) Το μεταβατικό καθεστώς οφείλει να εφαρμόζει τα λιγότερο περιοριστικά μέτρα που είναι λογικά αναγκαία για την επίτευξη των στόχων, οι οποίοι θα πρέπει με τη σειρά τους να είναι θεμιτοί. Στην απόφασή της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη μεταξύ άλλων το μέγεθος του εν λόγω δικτύου, το επίπεδο διασύνδεσής του και τη δομή της ηλεκτροβιομηχανίας του.

2.2. **Ανάλυση του μεταβατικού καθεστώτος του Λουξεμβούργου**

A. *Απαιτήσεις που αφορούν τη φύση των εν λόγω υποχρεώσεων ή εγγυήσεων λειτουργίας*

(12) Στην κοινοποίησή του το Λουξεμβούργο επισύναψε αντίγραφο της εν λόγω σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Τα συμβαλλόμενα μέρη είναι, από την πλευρά των αγοραστών, το κράτος του Λουξεμβούργου, που εκπροσωπείται από την Cegedel, και από την πλευρά των πωλητών, η RWE AG και η εταιρεία SEO SA με έδρα το Λουξεμβούργο. Η σύμβαση, που υπογράφηκε αρχικά το 1963, ανανεώθηκε και τροποποιήθηκε αρκετές φορές. Στις 22 Οκτωβρίου 1990 υπογράφηκε μια τροποποίηση που καθόριζε (στη ρήτρα 6) ως νέα ημερομηνία εκπνοής της σύμβασης τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

(13) Βάσει των παραπάνω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι οι απαιτήσεις Α.1 και Α.2 ικανοποιούνται στην παρούσα περίπτωση.

(14) Όσον αφορά την απαίτηση Α.3, πρέπει το κράτος μέλος να μπορεί να αποδείξει επαρκώς, ότι η εν λόγω υποχρέωση θα προκαλέσει επιβάρυνση ή «χαμένη» επένδυση, που ορίζονται σαφώς λόγω της εφαρμογής της οδηγίας, ενώ έτσι το υπόχρεο συμβαλλόμενο μέρος περιέρχεται σε τέτοια θέση, που είναι πρακτικά ή οικονομικά αδύνατο να τηρήσει ή να εκπληρώσει την εν λόγω υποχρέωση. Αυτό θα ίσχυε, εάν η σύμβαση για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ήταν του τύπου «take or pay» (πάγιας χρέωσης), δηλαδή καθόριζε μια συγκεκριμένη ποσότητα που πρέπει να πληρώσει ο αγοραστής, ανεξάρτητα από το εάν θα μπορέσει στη συνέχεια να μεταπωλήσει την ποσότητα αυτή σε τιμή πώλησης που να καλύπτει την τιμή αγοράς. Στην παρούσα περίπτωση ενδέχεται να προκύψει «χαμένη» επένδυση, πράγμα που μπορεί να δικαιολογήσει —εάν αυτή αποτελέσει απαράδεκτη επιβάρυνση— την εφαρμογή μεταβατικού καθεστώτος.

(15) Όμως η εν λόγω σύμβαση δεν περιέχει ρήτρες πάγιας χρέωσης, δηλαδή ο αγοραστής δεν δεσμεύεται με κάποια μακροπρόθεσμη υποχρέωση αγοράς ελάχιστων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας. Η σύμβαση είναι ευέλικτη, καθώς η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας (σε MWh) που αγοράζεται ή καταναλώνεται πραγματικά καθορίζεται εκ των υστέρων. Επίσης όσον αφορά τις πληρωμές της παραγωγικής ικανότητας (σε MW) η σύμβαση προσφέρει ευέλικτους όρους για τη σχετικά σύντομη προσαρμογή αυτών των πληρωμών παραγωγικής ικανότητας. Γενικά οι τιμές αναπροσαρμόζονται βάσει τύπων που λαμβάνουν υπόψη τις τιμές του άνθρακα και το κόστος εργασίας. Επιπλέον η ρήτρα 9.2 της σύμβασης προβλέπει ρητά το γενικό δικαίωμα επαναδιαπραγμάτευσης και για τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, εάν οι οικονομικές συνθήκες μεταβληθούν σημαντικά.

(16) Επομένως στην περίπτωση που οι επιλέξιμοι πελάτες, που τώρα έχουν ως προμηθευτή τη Cegedel, στραφούν σε άλλο προμηθευτή, η Cegedel μπορεί να προσαρμόσει τις αγορές της από την RWE. Επομένως δεν υπάρχει κίνδυνος να υποχρεωθεί η Cegedel να αγοράζει ηλεκτρική ενέργεια από την RWE, την οποία δεν θα μπορεί να μεταπωλεί στους πελάτες της.

(17) Είναι αλήθεια ότι η απώλεια ενός μέρους της πελατείας μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να χάσει η Cegedel ένα μερίδιο της αγοράς. Μπορεί επίσης να προκαλέσει μείωση του περιθωρίου κέρδους, λόγω των πάγιων γενικών δαπανών ή λόγω της απώλειας της έκπτωσης λόγω αγοράς μεγάλης ποσότητας που προσέφερε η RWE. Όμως πρόκειται για συνηθισμένο εμπορικό κίνδυνο, που είναι πράγματι συνέπεια της εισαγωγής του ανταγωνισμού μέσω της οδηγίας 96/92/ΕΚ, και όχι για «χαμένη επένδυση» που εμπίπτει στο άρθρο 24 της εν λόγω οδηγίας.

(18) Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου προβάλλει ως επιχείρημα τη ρήτρα αποκλειστικότητας της σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Η RWE έχει αποκλειστικό δικαίωμα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας στο δημόσιο δίκτυο διανομής του Λουξεμβούργου, με εξαίρεση την ίδια παραγωγή της Cegedel από υδροηλεκτρική ενέργεια ή από τη συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας καθώς και μια περιορισμένη ποσότητα πλεονάσματος από την παραγωγή της ίδιας της βιομηχανίας.

(19) Είναι πάντως σημαντικό να γίνει σαφής διάκριση ανάμεσα στην εν λόγω ρήτρα αποκλειστικότητας και τη ρήτρα πάγιας χρέωσης («take-or-pay») που περιγράφηκε παραπάνω. Μόνον οι ρήτρες πάγιας χρέωσης μπορούν να προκαλέσουν «χαμένη» επένδυση σε σχέση με το άρθρο 24 της οδηγίας. Η ρήτρα αποκλειστικότητας περιορίζει μεν την επιλογή προμηθευτών της Cegedel, αλλά δεν αποτελεί υποχρέωση που είναι αδύνατον να τηρηθεί, σε περίπτωση που η Cegedel χάσει επιλέξιμους πελάτες. Ακόμη και ο κίνδυνος να μειωθεί η ποσότητα που αγοράζεται από την RWE δεν έρχεται σε αντίθεση με τη ρήτρα αποκλειστικότητας.

(20) Παρ' όλα αυτά, η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει εάν η παρούσα ή άλλες παρόμοιες ρήτρες αποκλειστικότητας συμβιβάζονται ή όχι με τους κανόνες της συνθήκης ΕΚ περί ανταγωνισμού, ιδίως μετά την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, με την εφαρμογή της οδηγίας 96/92/ΕΚ. Επιπλέον η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει, εάν το δικαίωμα των διανομέων (Cegedel) να ενεργούν ως επιλέξιμοι πελάτες για τις ποσότητες που καταναλώνονται από τους επιλέξιμους πελάτες του συστήματος διανομής τους, όπως προβλέπει το άρθρο 19 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, είναι ασυμβίβαστο με τέτοια ρήτρα αποκλειστικότητας.

(21) Συμπεραίνοντας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω σύμβαση δεν μπορεί να προκαλέσει «χαμένη» επένδυση για την Cegedel, καθώς η Cegedel μπορεί να προσαρμόσει τις ποσότητες που αγοράζει στις πραγματικές ποσότητες που πωλεί η ίδια στους πελάτες της. Επομένως δεν υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι η θέση σε ισχύ της οδηγίας μπορεί να προκαλέσει αδυναμία της Cegedel να τηρήσει τις υποχρεώσεις της υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 1 της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

Β. *Απαιτήσεις που αφορούν τα μέτρα που προτείνονται για την επίτευξη των εν λόγω στόχων*

(22) Η κοινοποίηση περιλαμβάνει μια αίτηση για μεταβατικό καθεστώς έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Πάντως, η κοινοποίηση δεν διευκρινίζει ποια μέτρα θα περιέχει ή θα εφαρμόσει το μεταβατικό καθεστώς. Η κοινοποίηση δεν περιέχει καμία αίτηση για συγκεκριμένη παρέκκλιση από τα κεφάλαια IV, VI και VII της οδηγίας 96/92/ΕΚ.

(23) Υπό το φως του παραπάνω συμπεράσματος, δηλαδή ότι το μεταβατικό καθεστώς σαφώς δεν ικανοποιεί την απαίτηση Α.3 σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 της οδηγίας, δεν χρειάζεται να εκτιμηθούν οι λοιπές απαιτήσεις που αφορούν τα μέτρα του καθεστώτος που κοινοποιήθηκε.

(24) Η κοινοποίηση δεν διευκρινίζει εάν το Λουξεμβούργο σκοπεύει να συγκροτήσει κάποιο μηχανισμό οικονομικής ενίσχυσης για να αποζημιώσει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Εάν προβλεπόταν κάποιο σύστημα οικονομικής ενίσχυσης, θα έπρεπε να κοινοποιηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ.

3. *Παρεκκλίσεις λόγω του μικρού μεγέθους του δικτύου του Λουξεμβούργου*

3.1. **Οι απαιτήσεις του άρθρου 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ**

(25) Το άρθρο 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ ορίζει τα ακόλουθα: «Τα κράτη μέλη τα οποία, μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας, μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων για τη λειτουργία των μικρών απομονωμένων δικτύων τους, μπορούν να ζητήσουν να τύχουν παρεκκλίσεων από τις οικείες διατάξεις των κεφαλαίων IV, V, VI και VII, τις οποίες θα μπορεί να τους παραχωρήσει η Επιτροπή. Η Επιτροπή ενημερώνει τα κράτη μέλη για τις αιτήσεις αυτές προτού λάβει απόφαση, λαμβάνοντας υπόψη τις επιταγές της εμπιστευτικότητας. Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*. Η παρούσα παράγραφος ισχύει επίσης και για το Λουξεμβούργο.»

(26) Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει να λάβει υπόψη τα παρακάτω στοιχεία, κατά την εξέταση μιας αίτησης για μεταβατικό καθεστώς σε παρόμοια περίπτωση:

1) Καταρχήν η διάταξη της οδηγίας ισχύει μόνο για μικρά απομονωμένα δίκτυα. Το άρθρο 2 παράγραφος 23 της οδηγίας ορίζει ότι «"μικρό απομονωμένο δίκτυο" σημαίνει κάθε δίκτυο με κατανάλωση κατώτερη των 2 500 GWh το 1996, στο οποίο ποσότητα κατώτερη του 5% της ετήσιας κατανάλωσής του προέρχεται από διασύνδεση με άλλα δίκτυα». Για το Λουξεμβούργο, αναφέρεται ρητά ότι αποτελεί εξαίρεση.

2) Τα μέτρα του μεταβατικού καθεστώτος πρέπει να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των παρεκκλίσεων από τα κεφάλαια IV, V, VI και VII της οδηγίας.

3) Τα κράτη μέλη οφείλουν να αποδείξουν, ύστερα από τη θέση σε ισχύ της οδηγίας, ότι υπάρχουν ουσιαστικά προβλήματα για τη λειτουργία των μικρών απομονωμένων δικτύων τους.

4) Στην απόφασή της σχετικά με κάθε αίτηση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφαρμόζει την αρχή της αναλογικότητας, που σημαίνει ότι η προτεινόμενη προσέγγιση πρέπει να είναι η λιγότερο περιοριστική για το εμπόριο και τον ανταγωνισμό που είναι λογικά αναγκαία για την επίτευξη των εν λόγω στόχων, που πρέπει και οι ίδιοι να είναι θεμιτοί.

3.2. **Εκτίμηση των παρεκκλίσεων που ζητήθηκαν**

3.2.1. *Ιδιαιτερότητα του Λουξεμβούργου*

(27) Στην περίπτωση του Λουξεμβούργου δεν χρειάζεται να εκτιμηθεί εάν πρόκειται για μικρό απομονωμένο δίκτυο σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 23 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, καθώς το άρθρο 24 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας ορίζει σαφώς και απερίφραστα ότι ισχύει και για το Λουξεμβούργο.

3.2.2. *Παρέκκλιση από το άρθρο 14 της οδηγίας 96/92/ΕΚ*

(28) Η δεύτερη πρόταση του άρθρου 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ καθορίζει: «Στο παράρτημα των λογαριασμών τους, (οι ολοκληρωμένες ηλεκτρικές επιχειρήσεις) περιλαμβάνουν ισολογισμό και λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως για κάθε δραστηριότητα.»

(29) Το Λουξεμβούργο ζητά ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων, που πρέπει να καταρτίζεται χωριστά για κάθε δραστηριότητα (παραγωγή, μεταφορά, διανομή, δραστηριότητες εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας), να μην αναγράφεται στο παράρτημα των δημοσιευόμενων ετήσιων λογαριασμών, αλλά μόνον στην εσωτερική λογιστική.

(30) Το Λουξεμβούργο προβάλλει τα ακόλουθα επιχειρήματα: Πρώτον, λόγω του μικρού μεγέθους του δικτύου της Cegedel και ιδίως του δικτύου μεταφοράς της η δημοσίευση χωριστών λογαριασμών για τις δραστηριότητες μεταφοράς και διανομής αποτελεί ανώφελη διοικητική επιβάρυνση. Δεύτερον, καθώς η Cegedel εξαρτάται για το 90% των

αναγκών της σε ηλεκτρική ενέργεια από ένα προμηθευτή, μέσω της σύμβασης εισαγωγής που τη συνδέει με τη RWE, δεν θα ήθελε να γίνει δημόσια γνωστό το κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας που καθορίζεται στη σύμβαση αυτή. Αυτό θα μπορούσε να έχει αρνητικές συνέπειες στη διαπραγματευτική θέση της Cegedel ως προς τους ανταγωνιστές της, οι οποίοι πρέπει να δημοσιοποιούν μόνον το μέσο κόστος του συνόλου της ηλεκτρική ενέργειας που αγοράζουν από όλους τους προμηθευτές τους. Τρίτον, το γεγονός ότι όλες οι δραστηριότητες εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον στον ισολογισμό τέλους χρήσεως της Cegedel, αλλά καταχωρούνται σε μια ξεχωριστή νομική οντότητα, θα μπορούσε να δικαιολογήσει ότι η Cegedel δεν χρειάζεται να δημοσιεύει χωριστούς ισολογισμούς τέλους χρήσεως.

(31) Οι κίνδυνοι για «ουσιαστικά προβλήματα» υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ συνοψίζονται σε δύο στοιχεία.

(32) Το πρώτο στοιχείο είναι η διοικητική επιβάρυνση για τη Cegedel σε περίπτωση που χρειαζόταν να δημοσιεύει χωριστούς ισολογισμούς τέλους χρήσεως. Η υποχρεωτική δημοσίευση που προβλέπει το άρθρο 14 της οδηγίας 96/92/ΕΚ δεν ισχύει για τους καθαυτό χωριστούς λογαριασμούς, αλλά μόνο για τους ετήσιους ισολογισμούς και τους λογαριασμούς αποτελεσμάτων. Εν πάση περιπτώσει, ο γενικός ετήσιος ισολογισμός τέλους χρήσεως πρέπει να δημοσιευτεί. Υποχρεωτικός είναι επίσης ο διαχωρισμός της τρέχουσας εσωτερικής λογιστικής. Ο ορθολογικός διαχωρισμός της τρέχουσας εσωτερικής λογιστικής αποτελεί οπωσδήποτε την κύρια διοικητική επιβάρυνση για τις ηλεκτροβιομηχανίες. Η απλή συμπερίληψη του αντίστοιχου ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων στο παράρτημα του ισολογισμού τέλους χρήσεως, που ούτως ή άλλως οφείλει να δημοσιευτεί, δεν θεωρείται σημαντική διοικητική επιβάρυνση.

(33) Το δεύτερο στοιχείο είναι το προβαλλόμενο μειονέκτημα ως προς τους ανταγωνιστές, σε περίπτωση που δημοσιοποιηθεί το συγκεκριμένο κόστος προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας της Cegedel από την RWE.

(34) Αν υποθέσουμε ότι ο σκοπός του Λουξεμβούργου να αποφύγει τη διαφάνεια του κόστους προμήθειας είναι αιτιολογημένος, πρέπει να εκτιμηθεί εάν τα προτεινόμενα μέτρα είναι τα λιγότερο περιοριστικά μέτρα που είναι λογικά απαραίτητα για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

(35) Ένας από τους κύριους σκοπούς του κάθετου διαχωρισμού μεταξύ παραγωγής, μεταφοράς και διανομής, που επιτυγχάνεται μέσω του διαφανούς διαχωρισμού του ισολογισμού τέλους χρήσεως, σε συνδυασμό με το διαχωρισμό των δραστηριοτήτων διαχείρισης του διαχειριστή του δικτύου μεταφοράς, που προβλέπει το άρθρο 7 παράγραφος 6 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, είναι να εξασφαλιστεί η χωρίς διακρίσεις πρόσβαση στο δίκτυο μεταφοράς και διανομής και η δυνατότητα σωστού υπολογισμού και επαλήθευσης των τελών μεταφοράς, που θα πρέπει να πληρώνουν οι τρίτοι για να αποκτήσουν πρόσβαση στο δίκτυο αυτό.

(36) Το δίκτυο μεταφοράς καθαυτό και η διαφάνεια του κόστους του παίζουν καίριο ρόλο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως, καθώς το δίκτυο μεταφοράς χρησιμοποιείται για διαμετακόμιση και διασυνοριακό εμπόριο ηλεκτρικής ενέργειας ανάμεσα στα κράτη μέλη.

(37) Επίσης ανάμεσα στις τέσσερις δραστηριότητες που πρέπει να εμφανίζονται χωριστά στους λογαριασμούς, δηλαδή η παραγωγή, η μεταφορά, η διανομή και οι δραστηριότητες εκτός του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, η διαφάνεια των δραστηριοτήτων μεταφοράς έχει πρωταρχική σημασία.

(38) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι πρέπει να δημοσιεύονται τουλάχιστον ο ετήσιος ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων χρήσεως της δραστηριότητας μεταφοράς στο παράρτημα του γενικού ετήσιου ισολογισμού τέλους χρήσεως. Αντίθετα, η χωριστή καταχώρηση του ισολογισμού και του λογαριασμού αποτελεσμάτων για τις δραστηριότητες της παραγωγής και της διανομής μπορεί να ανασταλεί για ένα ορισμένο διάστημα, ώστε να μπορέσει το Λουξεμβούργο να προστατεύσει τα στοιχεία σχετικά με το κόστος της κύριας σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Ο στόχος αυτός δεν θα είναι λιγότερο εφικτός, εάν ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν όλες τις δραστηριότητες εκτός από τη μεταφορά.

(39) Καθώς δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός που να ισχύει για τις παρεκκλίσεις σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3, φαίνεται λογικό να δοθεί παρέκκλιση για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001. Η κυβέρνηση του Λουξεμβούργου έχει τη δυνατότητα να ζητήσει παράταση της παρέκκλισης εάν το κρίνει αναγκαίο.

(40) Η αξιολόγηση των απαιτήσεων 2, 3 και 4, ολοκληρώνεται με τις παρακάτω παρατηρήσεις:

1) το ζητηθέν μέτρο αποτελεί παρέκκλιση από το κεφάλαιο VI της οδηγίας,

2) αναγνωρίζεται ότι οι επιπτώσεις της δημοσιοποίησης του συγκεκριμένου κόστους προμήθειας από τον κύριο προμηθευτή της Cegedel, αποτελούν ουσιαστικό πρόβλημα για την ανταγωνιστική της θέση, υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ,

3) ο στόχος να αποφευχθεί η δημοσιοποίηση αυτού του συγκεκριμένου κόστους προμήθειας θεωρείται αιτιολογημένος. Όμως το Λουξεμβούργο πρέπει να εφαρμόσει τα λιγότερο περιοριστικά μέτρα που είναι λογικά αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου. Δεδομένης της σημασίας που έχει η διαφάνεια της δραστηριότητας μεταφοράς στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου ηλεκτρικής ενέργειας, η υποχρέωση να δημοσιεύεται ο ισολογισμός και ο λογαριασμός αποτελεσμάτων της δραστηριότητας της μεταφοράς παραμένει.

3.2.3. *Ερμηνεία του άρθρου 20 της οδηγίας 96/92/ΕΚ*

(41) Όσον αφορά αυτό το στοιχείο της κοινοποίησης του Λουξεμβούργου σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, δεν ζητείται κανένα ειδικό καθεστώς ή παρέκκλιση. Πρόκειται μάλλον για αίτηση ερμηνείας και όχι παρέκκλισης βάσει του άρθρου 24 παράγραφος 3 της οδηγίας. Επομένως δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος της απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας.

4. ***Συμπέρασμα***

(42) Η αίτηση που κοινοποίησε το Λουξεμβούργο σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 96/92/ΕΚ περιέχει τρία στοιχεία.

(43) Πρώτον, όσον αφορά την αίτηση για μεταβατικό καθεστώς βάσει μιας σύμβασης προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμπεραίνει ότι δεν υπάρχουν επαρκείς αποδείξεις ότι η θέση σε ισχύ της οδηγίας μπορεί να προκαλέσει αδυναμία της Cegedel να τηρήσει τις υποχρεώσεις της υπό την έννοια του άρθρου 24 παράγραφος 1 της οδηγίας. Επιπλέον, η κοινοποίηση δεν περιέχει κάποια συγκεκριμένα μέτρα. Επομένως, δεν μπορεί να παραχωρηθεί μεταβατικό καθεστώς.

(44) Δεύτερον, όσον αφορά την παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, βάσει του άρθρου της 24 παράγραφος 3 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συμφωνεί να δοθεί παρέκκλιση, επιτρέποντας στο Λουξεμβούργο να διακόψει τη δημοσίευση χωριστών ισολογισμών και λογαριασμών αποτελεσμάτων για τις δραστηριότητες παραγωγής και διανομής της Cegedel έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001. Η δημοσίευση ξεχωριστού ισολογισμού και λογαριασμού αποτελεσμάτων για τη δραστηριότητα της μεταφοράς πρέπει να συνεχιστεί.

(45) Τρίτον, η κοινοποίηση περιέχει μια αίτηση ερμηνείας του άρθρου 20 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, η οποία θα εξεταστεί εκτός του πλαισίου της παρούσας απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση αφορά τις παρακάτω αιτήσεις που κοινοποίησε το Λουξεμβούργο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις επιστολές της 13ης Φεβρουαρίου 1998 και της 20ής Οκτωβρίου 1998:

α) μια αίτηση για μεταβατικό καθεστώς σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 96/92/ΕΚ·

β) μια αίτηση για παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 2

Βάσει του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, δεν μπορεί να παραχωρηθεί μεταβατικό καθεστώς όσον αφορά τη σύμβαση μεταξύ του κράτους του Λουξεμβούργου, της Société Electrique de l'Our SA και της RWE AG, που υπογράφηκε στις 30 Απριλίου 1963 και τροποποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 1990.

Άρθρο 3

Βάσει του άρθρου 24 παράγραφος 3 της οδηγίας 96/92/ΕΚ, παραχωρείται παρέκκλιση από το άρθρο 14 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας, και επιτρέπεται στο Λουξεμβούργο να αναστείλει την υποχρέωση της Cegedel να δημοσιεύει χωριστούς ισολογισμούς και λογαριασμούς αποτελεσμάτων για τις δραστηριότητες της παραγωγής και διανομής στο παράρτημα του ετήσιου ισολογισμού τέλους χρήσεως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

Το Λουξεμβούργο υποχρεούται να διατηρήσει τη δημοσίευση των χωριστών ισολογισμών και λογαριασμών αποτελεσμάτων για τις δραστηριότητες μεταφοράς της Cegedel.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου.

Βρυξέλλες, 8 Ιουλίου 1999.

Για την Επιτροπή
Χρήστος ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ
Μέλος της Επιτροπής